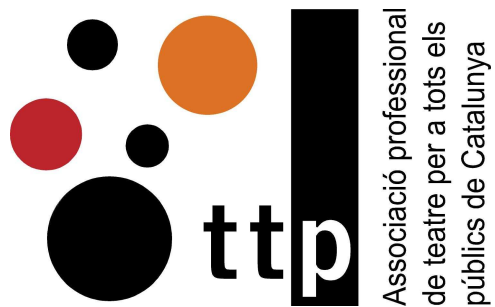


INFORME TTP

ANY 2010



INDEX

Qui som: Associació Professional de Teatre per a Tots els Públics	3
Introducció a l'informe	4
Situació del sector	5
1. Principals forteses a destacar del sector	5
2. Principals dèficits que tradicionalment han afectat al sector	5
Dades 2010	8
1. Estructura empresarial de les companyies de la TTP	8
2. Volum de negoci	8
3. Àmbit laboral	9
4. La contractació d'espectacles.....	11
5. Els catxets	16
Valoració final	18
1. Problemàtiques manifestades durant l'any 2010	18
2. Actuacions destacades en el sector durant l'any.....	19
3. Incidència de la crisi en el sector.....	19
4. Valoració de l'estat del sector a finals del 2010.....	20

QUI SOM: ASSOCIACIÓ DE COMPANYIES PROFESSIONALS DE TEATRE PER A TOTS ELS PÚBLICS

L'Associació Professional de Teatre per a Tots els Públics (TTP) és una associació sense ànim de lucre formada actualment per 40 companyies d'arts escèniques i musicals per a tots els públics, que va néixer l'any 2000 amb la voluntat de promoure i vetllar per la qualitat del sector a Catalunya.

La TTP és l'eina de coordinació que els professionals han creat per tal de dignificar el sector de les arts escèniques i musicals per a tots els públics de Catalunya i unir esforços des de la convicció que el seu públic es mereix qualitat, respecte i rigor creatiu i alhora defensar i informar als seus associats en temes laborals, de gestió, subvencions i de formació.

Les companyies que, actualment, formen l'associació són:

- Artristras
- Binixiflat Teatre
- Centre de Titelles de Lleida
- Cia. de Comediants La Baldufa
- Cia. d'Espectacle Pa Sucat
- Cia. La Bleda
- Cia. La Tal
- Cia. Sapastre
- Clownx Teatre
- El Cau de l'Unicorn
- El Negro y el Flaco
- El Sidral, Saraus i Saragates Teatral
- Enric Magoo
- Factoria Mascaró
- Fadunito.com
- Farrés Brothers i Cia.
- Katraska Cia.
- La Fanfarra
- La Pera Llimonera
- La Tresca i la Verdesca
- L'Estaquirot Teatre
- L'Estenedor Teatre
- Marcel Gros
- Mag Lari
- Marduix
- Microcosmos Teatre
- Nats Nus Dansa
- Pep López i Sopars de Duro
- Rah-mon Roma
- Roseland Musical
- Samfaina de Colors
- Tàbata Teatre
- Teatre Mòbil
- Teatre Nu
- Toc de Retruc
- Tot Circ
- Vatua l'Olla
- Xip Xap
- Xirriquiteula Teatre
- Zum Zum Teatre

Aquestes companyies inclouen diverses disciplines escèniques: animació, circ, pallasos, dansa, màgia, teatre, teatre de carrer, teatre musical i titelles.

INTRODUCCIÓ A L'INFORME

Des de la TTP (Associació Professional de Teatre per a Tots els Públics) hem volgut recollir les principals dades econòmiques dels nostres socis per tal d'obtenir una visió de la situació actual del nostre sector.

Aquest és un document creat amb les dades pròpies facilitades per les companyies integrants de l'associació, dades recollides de les memòries públiques d'entitats i de la informació disponible en diferents pàgines web.

En aquest informe s'han incorporat ítems de valoració en les dades facilitades per les companyies, com ara el volum de negoci, l'estructura de plantilla, la tipologia de les actuacions i els preus en circuit escolar.

Hi trobareu una primera part introductòria sobre la situació general del sector. A continuació, passarem a descriure les dades recollides amb valoracions sobre les mateixes. A la part final hi ha un seguit de necessitats que creiem que el sector encara ha de cobrir, entenent com membres del sector tant a les companyies com als exhibidors però sobretot al públic familiar.

Per tenir una visió més clara de la situació del sector i les necessitats generals cal fer una lectura del Pla Integral de les Arts Escèniques i Musicals per a Tots els Públics, que defineix l'horitzó 2010-2018 del sector a Catalunya.

SITUACIÓ DEL SECTOR

1. Principals forteses a destacar del sector

La principal fortalesa d'aquest sector és que té un públic molt ampli i que es renova constantment, fet que permet que un mateix espectacle tingui una vida molt llarga.

Les companyies tenen un equip artístic i creatiu estable que fa que els seus espectacles tinguin un segell que es us pugui reconèixer creant-se així un públic fidelitzat.

Avui en dia, molts pares tenen l'hàbit de portar als seus fills a veure espectacles el que implica que hi hagi una demanda elevada.

El públic d'aquest sector són els nens i nenes. Treballar amb aquest públic permet fer campanyes de creació de públic al mateix temps que se'ls pot inculcar uns valors i gust cap a la cultura i el coneixement.

2. Principals dèficits que tradicionalment han afectat al sector

El dèficit més gran que té el nostre sector és el menyspreu o greuge comparatiu que hi envers els espectacles per adults. Des de sempre s'ha considerat el teatre, entenent-lo de la forma més ampla possible (arts escèniques i musicals), per a nens i nenes com un teatre de segona en el que no és necessari ser un professional i en el que "tot s'hi val, és per als nens". Aquest "tot s'hi val" també ha potenciat que hi hagi molt intrusisme que ha provocat la falta de qualitat i rigor en el treball, la baixada dels catxets, el desencís del públic...

Un altre problema molt greu, i que va forçament lligat a l'anterior, és la falta de criteri per part de l'Administració Pública. Hi ha una mancança de política cultural a mig/llarg termini.

Així mateix, hi una falta de professionalització, criteri i formació de molts dels programadors dels espectacles per a tots els públics. Alguns programadors són voluntaris i no tenen els coneixements artístics i tècnics suficients com per poder fer programacions de qualitat.

Les companyies estan formades per personal artístic fix i molts cops també tenen personal de gestió i producció fix fet que fa que les despeses estructurals que han de suportar siguin elevades. Això, lligat als baixos catxets, implica la necessitat de fer molts bolos per tal de poder amortitzar els espectacles i cobrir les despeses fixes de la companyia. Fet que comporta la falta de temps per dedicar a fer les noves produccions

que molts cops requereixen períodes de temps molt llargs (més d'un any).

Les companyies, molts cops, s'han acomodats a un estil de treball i temàtiques que els hi facilita la feina i que fa que l'espectacle resultant sigui més fàcilment vendible. Falta més investigació, risc, innovació que també bé donada pel fet que els programadors no inclouen espectacles de major risc en les seves programacions. Les temàtiques són fàcils i repetitives.

En els darrers anys, la majoria de companyies han presentat espectacles de mig format ja que és més fàcil que els contractin. S'ha deixat de fer espectacles de petit i gran format. Tot i que en els dos últims anys s'ha començat a girar la tendència sortint alguns espectacles de format més gran. El perill resideix en que la crisi tiri enrere aquesta millora.

Hi ha una falta d'obertura cap a l'exterior: a Catalunya no hi ha pràcticament programació d'espectacles de fora del nostre territori. Aquest fet comporta una falta de renovació, de veure nous treballs, altres temàtiques, altres formes de treballar. Això no sols és dolent per als creadors sinó també per al públic.

També ha disminuït la creació d'espectacles de carrer en els que hi hagi una dramaturgia i posada en escena. S'han fet espectacles d'animació o espectacles en els que hi ha un element (aparell) visualment molt atractiu i que és el que fa la major part de la feina.

Els preus de les entrades, en el cas que hi hagi, són molt minsos. Això implica que el públic no valori la feina que s'estan fent els actors, músics, ballarins... i que no s'apreciï tot el treball previ que s'ha realitzat per tal de crear l'espectacle en qüestió. A més a més, això fa que el comportament del públic sigui molts cops irrespectuós (entrant i sortint de la sala, parlant, etc.)

Cada cop els nens i nenes que van al teatre són més petits. Això ho hem de lligar al fet que cada cop deixen d'anar al teatre més joves (entre els 8 i 10 anys)

Un altre greu problema que hi ha és la falta d'equipaments adequats als espectacles per a tots els públics. Molts cops els equipaments no tenen cobertes les necessitats tècniques requerides.

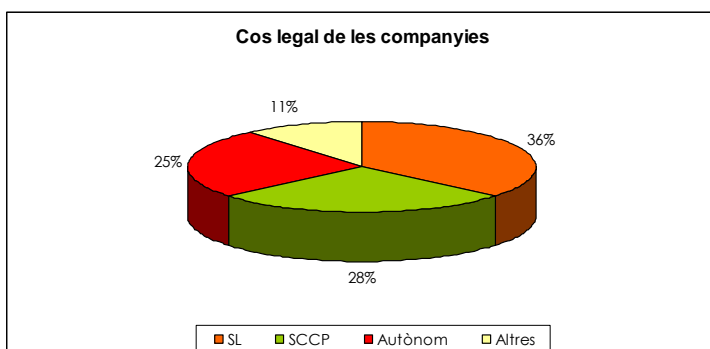
Hi ha una manca de representacions en els grans equipaments públics tot i que darrerament han començat a treballar-ho el TNC, el CAER i el Liceu.

Finalment, cal destacar l'escassa implicació dels mitjans de comunicació envers el nostre sector. La presència dels espectacles per a tots els públics en premsa, ràdio i televisió és imperceptible. Inclús en mitjans especialitzats d'arts escèniques i musicals molts cops no hi ha cabuda o aquesta és ridícula.

DADES DEL 2010

Aquí recollim les dades d'estructura empresarial i les macroxifres econòmiques.

1. Estructura empresarial de les companyies de la TTP



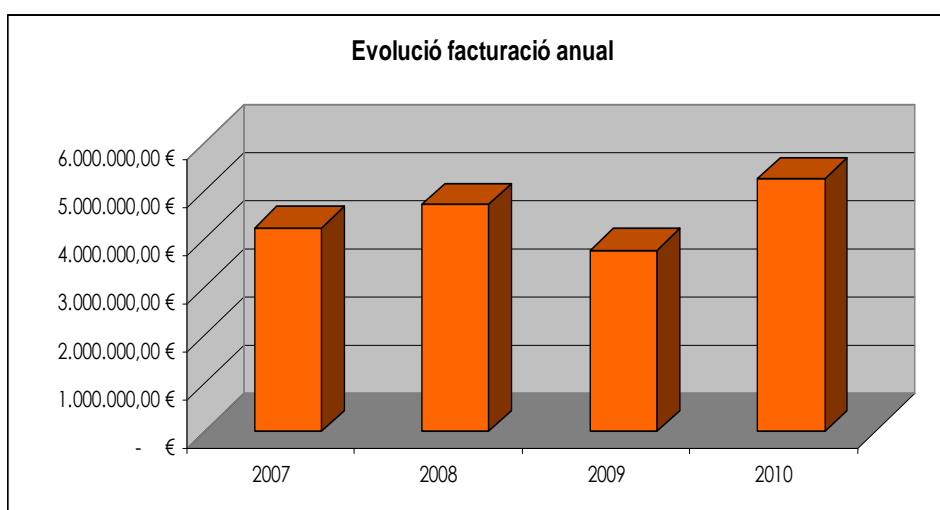
Gràfic 1. Cos legal de les companyies

Tal i com es pot apreciar en el gràfic anterior, més de la meitat de les companyies han escollit un cos legal que limita la seva responsabilitat. Un 25 % han optat per la forma de Societat Limitada, un 28 % per la forma de Societat Cooperativa Catalana Limitada i un 11% altres tipus de societats (Societat Civil, Societat Civil Particular, etc.) fent un total d'un 64 % en front d'un 36 % que han optat per ser autònoms.

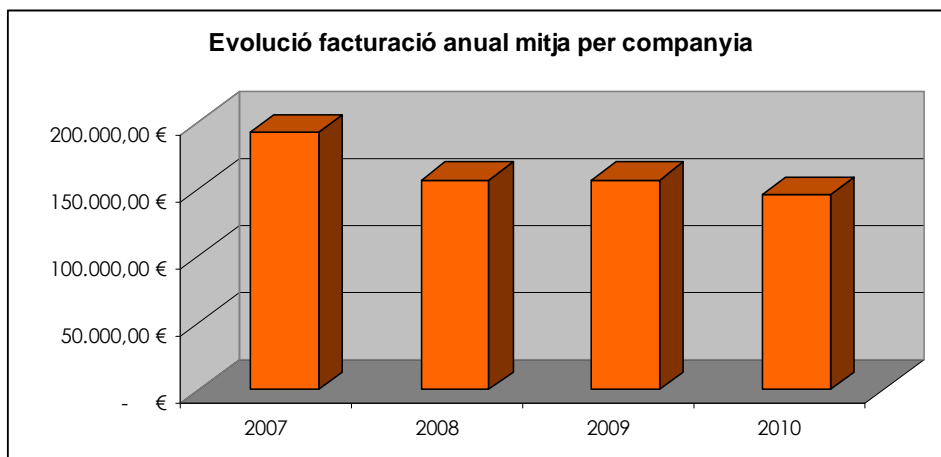
2. Volum de negoci

L'import total facturat al 2010 per les companyies de la TTP ha estat de:
5.251.812 €

Aquí el més important no és la xifra en si, sinó l'evolució d'aquest import. A continuació incloem dos gràfics que ens permetran estudiar millor la situació:



Gràfic 2. Evolució de la facturació total durant els darrers 4 anys



Gràfic 3. Evolució de la facturació mitja per companyia durant els darrers 4 anys

En el gràfic 2, s'aprecia un augment del volum total de facturació dels membres de la TTP però això es deu a l'augment de socis que ha tingut l'associació. Per tal d'apreciar la realitat, hem calculat la facturació mitja de les companyies, es a dir, hem dividit la facturació total entre el nombre de companyies. Així doncs, en el gràfic 3 veiem l'evolució real de la facturació on es veu clarament la davallada que ha sofert la facturació en els darrers anys arribant a ser un 24,39% menys la facturació del 2010 respecte a la del 2007.

Disminució facturació	2008	2009	2010
% disminució sobre any anterior	18,62%	0,05%	7,05%
% disminució respecte 2007	18,62%	18,66%	24,39%

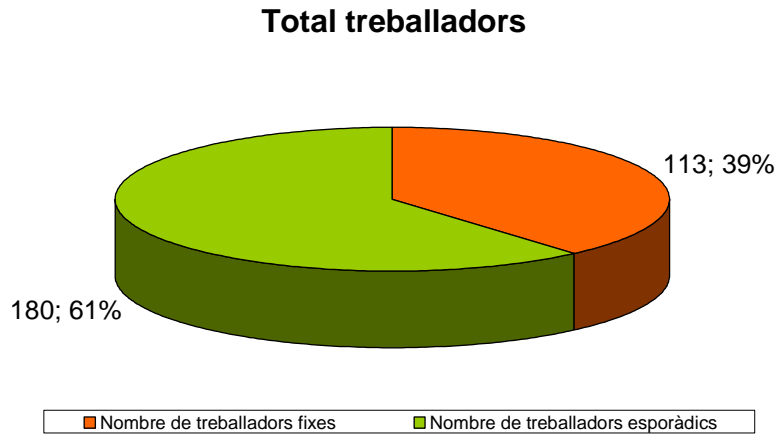
Taula 1. Disminució de la facturació

3. Àmbit laboral

Pel que fa al nombre de gent que treballa directament en les companyies membres (no incloem tots els treballadors indirectes que es contracten externament: constructors, directors, escenògrafs, il·luminadors, vestuari, disseny gràfic...) ja sigui de forma fixa o ocasionalment, podem dir que, durant l'any 2010, 293 persones van estar contractades per realitzar feines relacionades amb les arts escèniques i musicals per a tots els públics. Per tal de conèixer amb més detall aquest l'àmbit laboral de les companyies veiem les següents dades:

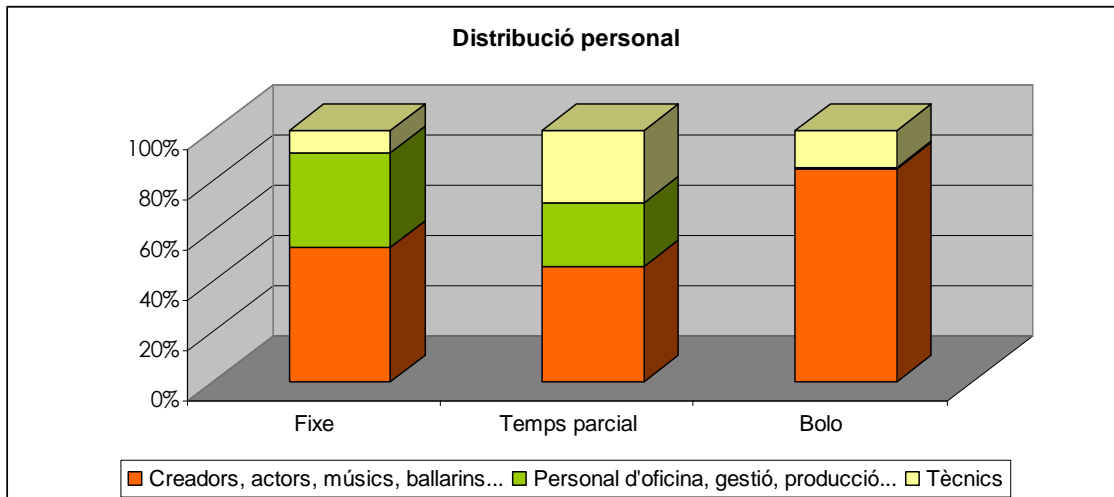
- **Total Plantilla: 293 persones.**
- **Total fix: 113 persones**
- **Total temporal: 180 persones**

- El 81% de les companyies disposen de personal fix a l'oficina.
- El 25% de les companyies tenen personal tècnic fix a la plantilla.



Gràfic 4. Treballadors

Tal i com podem veure, el 39 % dels treballadors son fixes mentre que el 61 % restant són esporàdics.



Gràfic 5. Distribució del personal

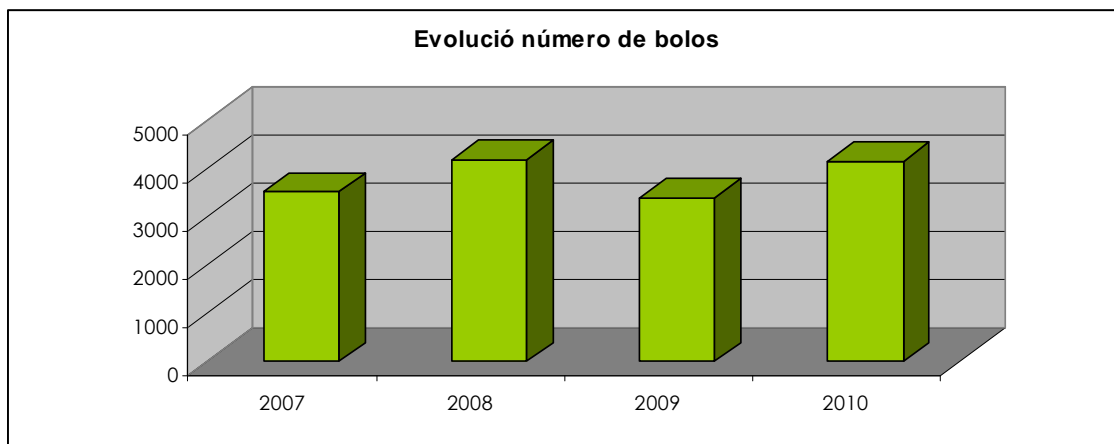
Una dada important a tenir en compte és el fet que les companyies d'arts escèniques i musicals per a tots els públics tinguin un elevat percentatge de personal fix que siguin creadors. **A més a més, la gran majoria d'aquests creatius fixes són els propis propietaris de la companyia.** Aquest és un dels principals trets característics d'aquest sector que el diferencia d'altres en que l'empresa està formada per personal administratiu i de gestió i no per creatius. A més a més, també podem apreciar l'elevat percentatge de personal fix que és personal

d'oficina, gestió i producció. Per últim, destacar que la gran majoria del personal que es contracta per a fer un bolo són actors, músics, ballarins...

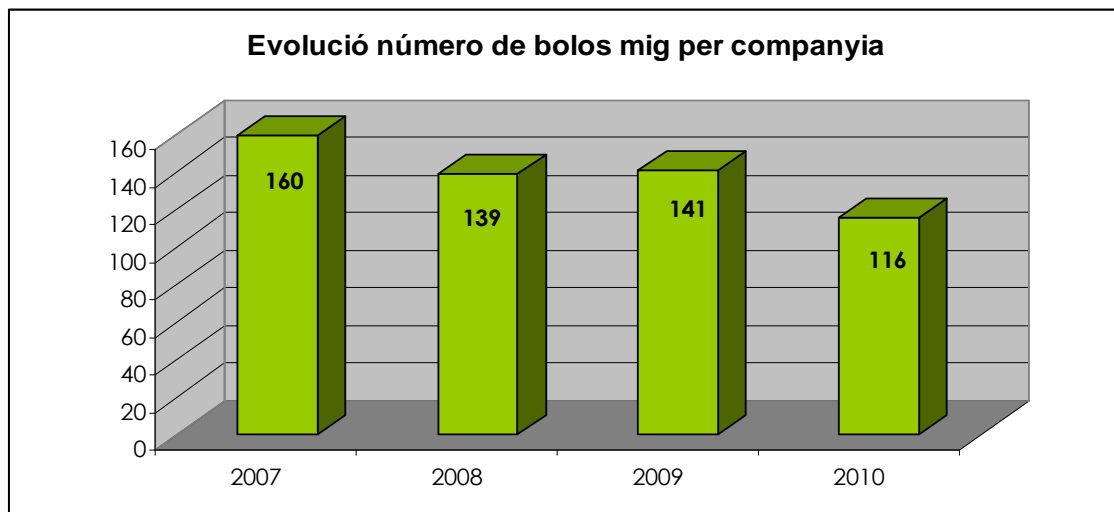
4. La contractació d'espectacles

Les dades a destacar pel que fa a la representació d'espectacles son:

- Número d'actuacions realitzades al 2010: **4163**



Gràfic 6. Evolució del número total de bolsos de les companyies de la TTP



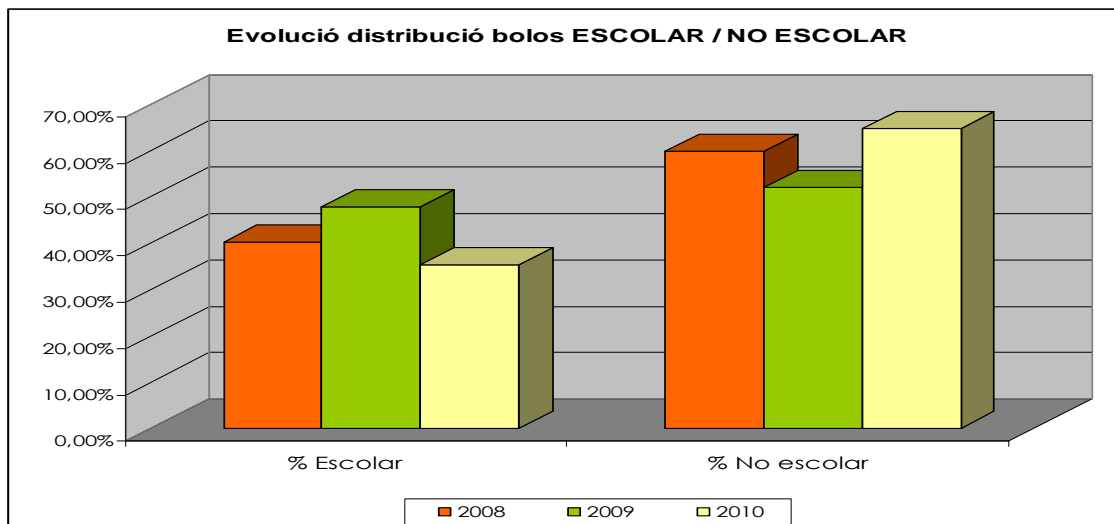
Gràfic 7. Evolució del número de bolsos mig per companyia

Tal i com ha passat amb l'evolució del volum de facturació, aquí podem veure que el número total de bolsos ha augmentat respecte a l'any 2009 (gràfic 6) però això es degut al augment del nombre de socis. En el gràfic 7, mostrem l'evolució del número mig de bolsos per companyia i aquí sí que es pot apreciar la gran disminució que s'està patint. Del 2008 al 2007 les companyies van fer una mitja de 21 bolsos

menys a l'any. El 2009 es va mantenir respecte al 2008 però al 2010 va haver-hi una altra reducció de 25 bolos per companyia. En aquests darrers quatre anys el descens total ha estat de 44 bolos, el que suposa un 27,5 %.

Ara veiem quina ha estat l'evolució dels darrers tres anys segons el tipus de bolo:

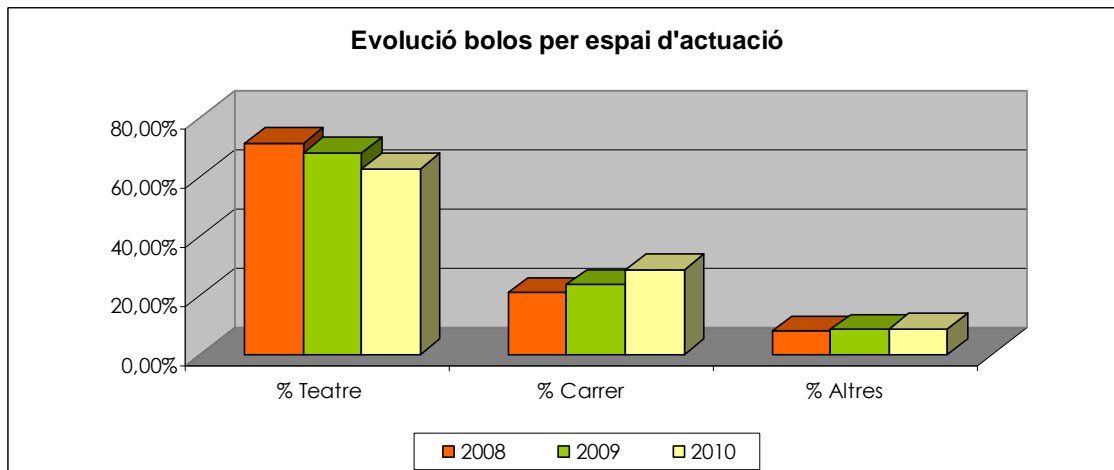
- Bolos 2010 segons el tipus:
 - Escolar: 35,31%
 - No escolar: 64,69%



Gràfic 8. Evolució dels número de bolos segons si son per a escolars o no.

En el gràfic 8 veiem com al 2010 s'ha sofert un decreixement en el número de bolos fet per a escolars.

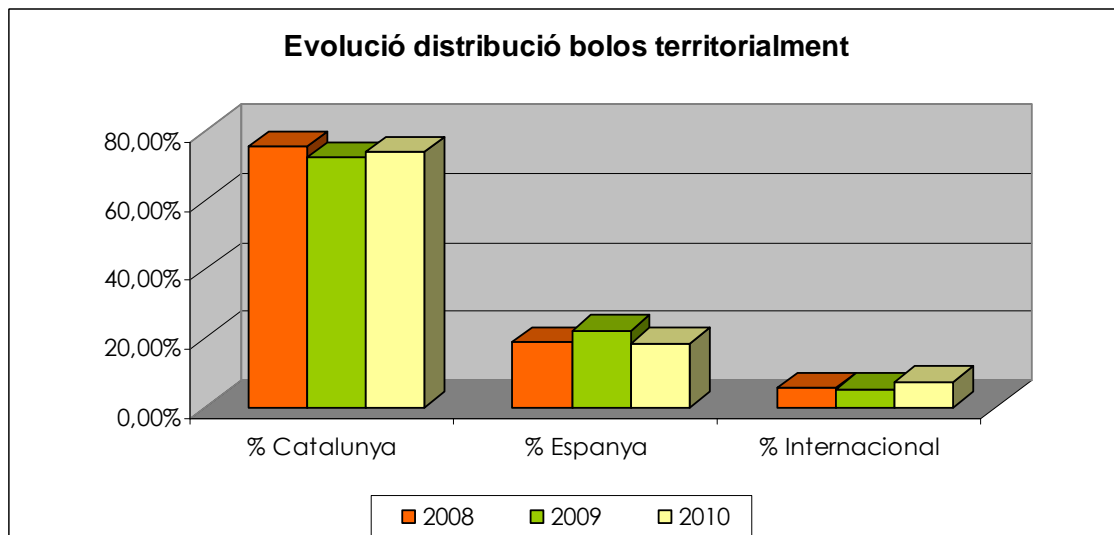
- Bolos 2010 segons l'espai d'actuació:
 - Teatre, sala, vela: 62,75%
 - Carrer: 28,62%
 - Altres (biblioteques, etc.): 8,63%



Gràfic 9. Evolució dels bolos segons l'espai d'actuació

La majoria d'actuacions es realitzen als teatres però en aquests darrers anys s'ha incrementat el percentatge de bolos que es fan al carrer en detriment dels bolos que es fan en teatres.

- Bolos 2010 segons el territori on s'ha actuat:
 - Catalunya: 74,03%
 - Espanya: 18,54%
 - Internacional: 7,43%

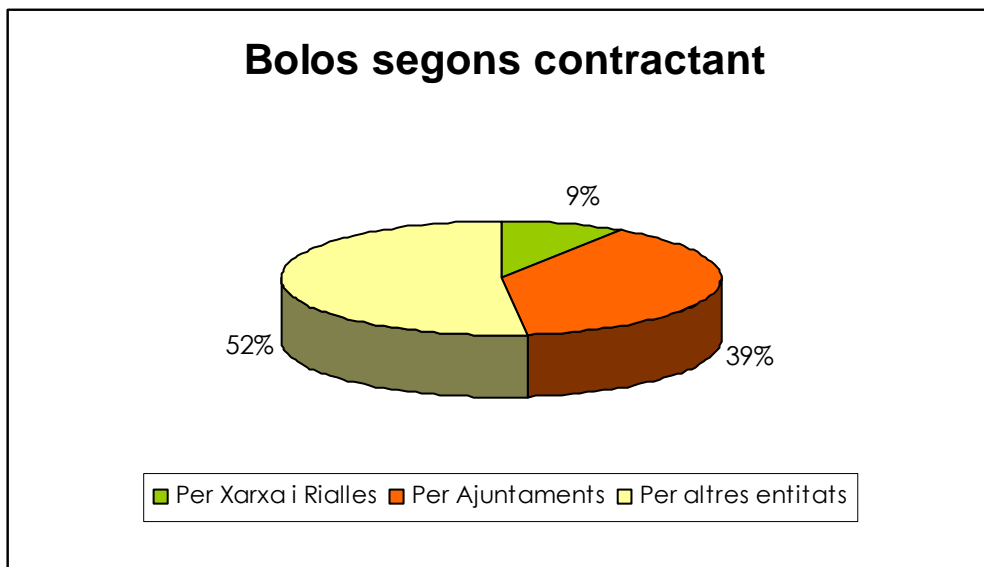


Gràfic 10. Evolució dels bolos segons el territori d'actuació

En el gràfic 10 queda palès la baixada de representacions que s'han fet a Espanya a favor de les que s'han realitzat internacionalment. Així mateix, el percentatge de bolos que s'han a Catalunya durant els darrers 3 anys ha estat molt similar. En aquest punt, també cal remarcar

que sols són unes poques companyies les que treballen internacionalment.

- Bolos 2010 segons el tipus de contractació:
 - Circuits Xarxa – Rialles: 9,27%
 - Ajuntaments: 38,84%
 - Altres entitats: 51,89%



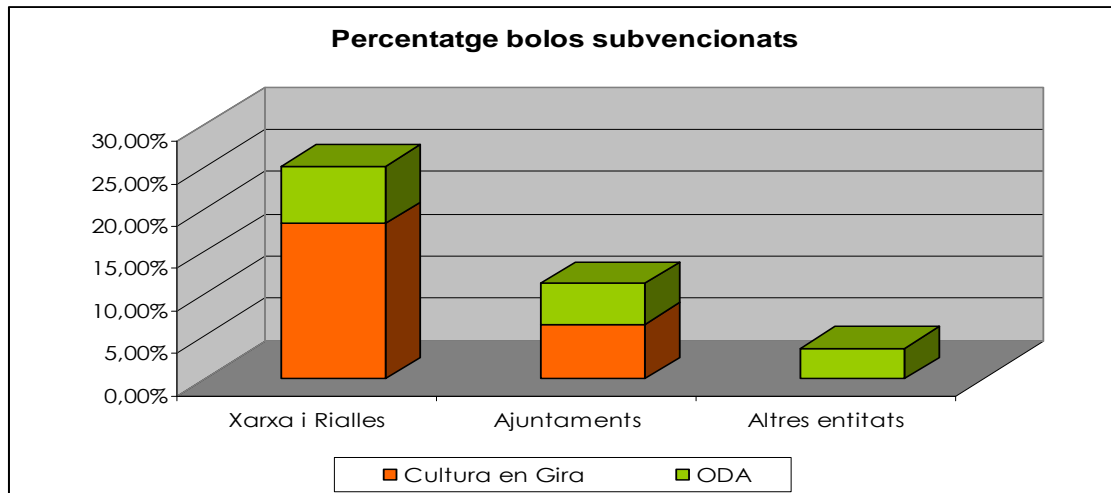
Gràfic 11. Percentatge de bolos segons l'entitat contractant

Aquest any, hem incorporat una nova dada, l'estudi del nombre de bolos subvencionats per Cultura en Gira i/o per l'ODA, obtenint els següents resultats:

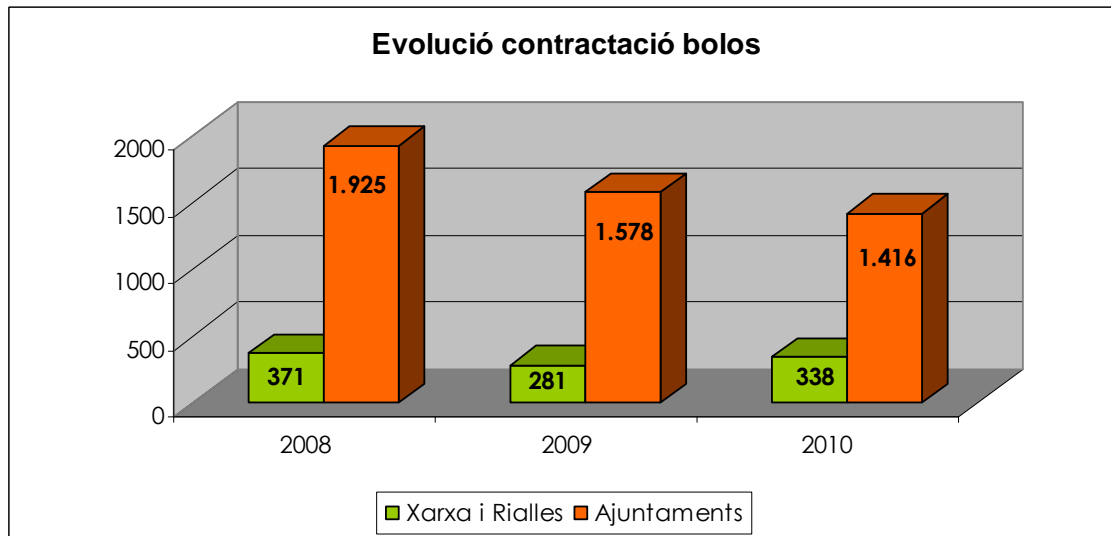
	Cultura en Gira	ODA
Xarxa i Rialles	18,34%	6,80%
Ajuntaments	6,50%	4,80%
Altres entitats	0,00%	3,65%

Taula 2. Percentatge de bolos subvencionats

Aquí podem apreciar que Xarxa i Rialles són les entitats que gaudeixen de subvencions per a un percentatge major dels bolos que contracten.

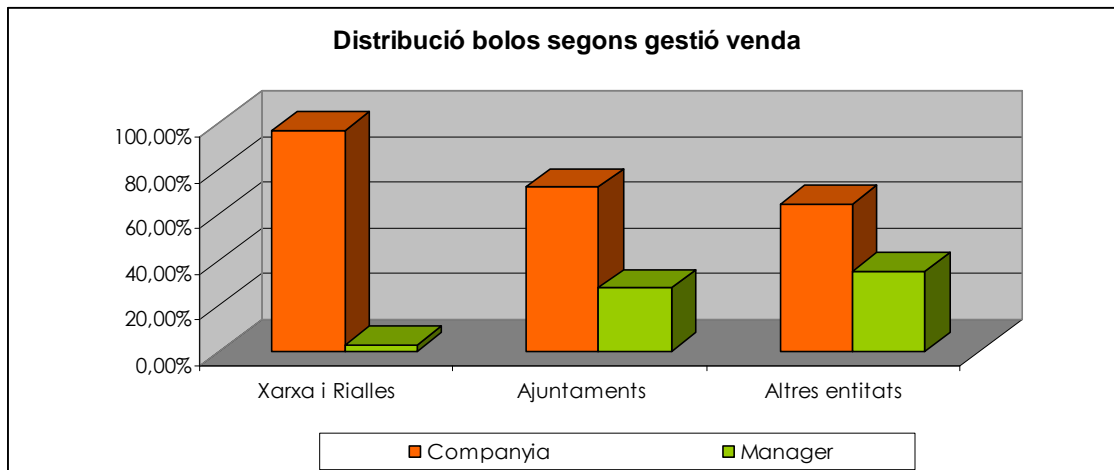


Gràfic 12. Percentatge de bols subvencionats sobre el total de cada tipus de contractant.



Gràfic 13. Evolució del bols contractats

En el gràfic 13 podem apreciar la davallada que ha sofert la contractació que han realitzat els ajuntament en els darrers 3 anys. Així mateix, també podem apreciar l'augment de contractació dels circuits Xarxa i Rialles que lligant-ho amb la informació de la taula 2 podem pensar que s'ha degut a l'elevat percentatge de bols subvencionats que han contractat.



Gràfic 14. Percentatge de bolos segons qui fa la gestió de la venda

Les pròpies companyies són les que realitzen la majoria de cops les gestions de venda dels espectacles tot i que solen recórrer a treballar mitjançant una agència o manager quan volen obrir mercats fora de Catalunya.

5. Els catxets

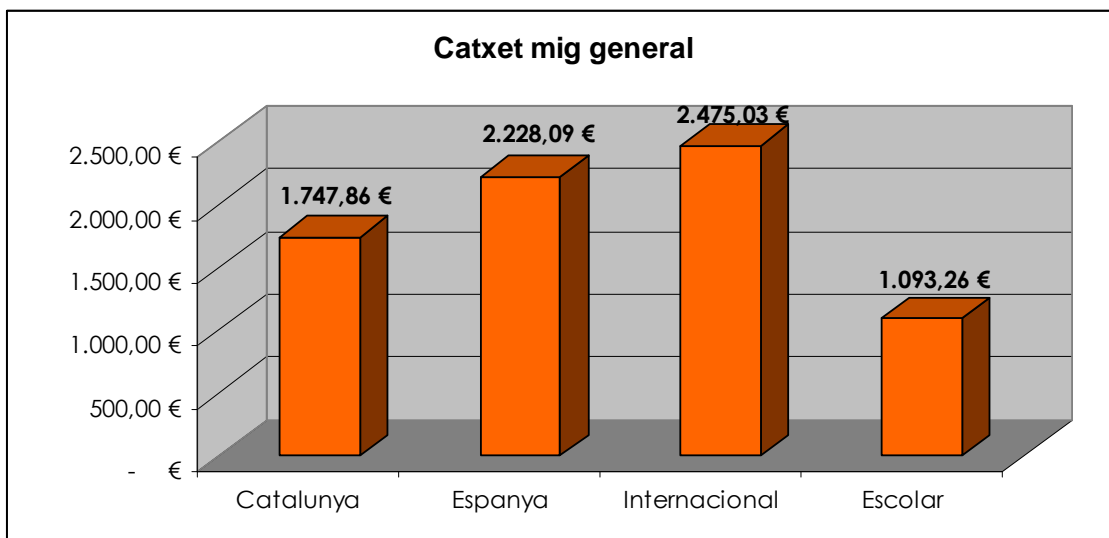
En aquest apartat farem una radiografia dels preus que cobren les companyies per les seves actuacions. Aquí distingirem fins un màxim de quatre tipus de catxés per a un mateix espectacle. Aquestes variacions es deuen a la variació de preus depenent de si l'espectacle es realitza a Catalunya, a Espanya, Internacionalment o si és de campanya escolar. El preu base sempre és el de Catalunya ja que les companyies són catalanes.

Aquí fem, a més a més, dos distincions en els resultats obtinguts:

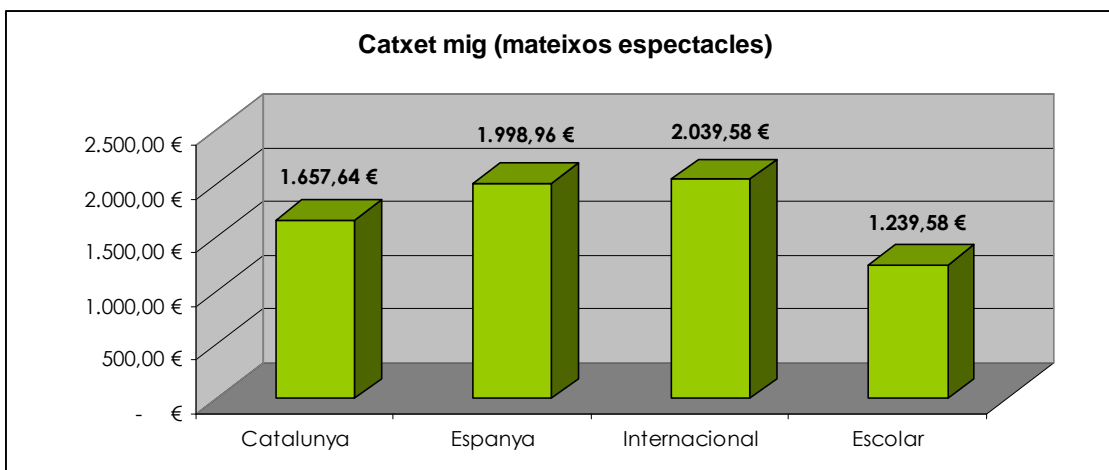
1. El catxet mig dels espectacles que es fan a Catalunya, Espanya, internacionalment o per a escolars.
2. El catxet mig a Catalunya, Espanya, internacionalment i per a escolars agafant els mateixos espectacles.

	General	Sobre el mateix espectacle	Variació	% variació
Catalunya	1.747,86 €	1.657,64 €		
Espanya	2.228,09 €	1.998,96 €	341,32 €	20,59%
Internacional	2.475,03 €	2.039,58 €	381,94 €	23,04%
Escolar	1.093,26 €	1.239,58 €	- 418,06 €	-25,22%

Taula 3. Catxets mitjos i variacions



Gràfic 15. Comparativa del catxet mig general



Gràfic 16. Comparativa del catxet mig dels mateixos espectacles

Així mateix, també hem calculat el catxet resultant de dividir la facturació total pel nombre de bolos total, obtenint com a resultat, l'import de 1.261,55 €. Si unim aquesta xifra amb les xifres anteriors, veiem que les companyies han tingut de fer descomptes molt elevats per tal de poder treballar.

Una variació que es fa en el catxet, en aquest cas a la baixa, és quan es realitzen funcions escolars. Concretament al 2010 aquesta minva ha estat d'un 25,22 % per als mateixos espectacles. Aquesta diferència es deu a:

- Molts cops són campanyes en que es fan varies actuacions ja siguin el mateix dia o dia consecutius, fet que fa que les companyies puguin ajustar els seus preus.

- La falta de pressupost de les escoles fa que les companyies hagin d'ajustar al màxim els seus preus.

Les variacions que es veuen en els catxés d'Espanya i Internacionals es deuen a dos factors:

- El fet que a Espanya els catxés que es cobren són més elevats que els preus amb els que es treballen a Catalunya.
- Quan el desplaçament es fa fora de l'Estat espanyol, comporta que les despeses de personal siguin més elevades degut als dies de viatge.

VALORACIÓ FINAL

1. Problemàtiques manifestades durant l'any 2010

Durant l'any 2010 cal destacar el preocupant descens en la contractació motivat per la crisi econòmica que ha comportat la retallada pressupostaria dels programadors. Això ho hem de lligar amb l'augment de la morositat. Ja no tant sols tenim el problema de que no ens contractin sinó que molts dels que ens contracten no sabem quan ho cobrarem.

L'altre greu problema és que s'han tingut de fer descomptes en els preus o s'han hagut de buscar nous mercats exteriors (Espanya i internacionalment) on els catxets són més elevats.

A tot això s'ha de sumar l'augment de les despeses corrents de les companyies el que ha comportat que sigui més difícil l'estabilitat i viabilitat de les companyies.

2. Actuacions destacades en el sector durant l'any 2010

L'actuació més important en el sector duran l'any 2010 va ser la presentació per part del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya el dia 3 de maig del Pla Integral de les Arts Escèniques i Musicals per a Tots els Públics. En aquest pla es recullen les actuacions a portar a terme del 2011 al 2018 per tal d'aconseguir millorar el sector en totes les seves vessants (creació, producció, difusió, distribució i exhibició). Aquest pla també ha implicat la creació de la Plataforma del Pla Integral integrada per les associacions i entitats representatives del sector per tal de consensuar les accions a defensar davant l'Administració dins del marc del Pla.

Un altre fet a tenir en compte va ser la creació del "Mercat de Projectes" dins de La Mostra d'Igualada. En aquest mercat es presenten un seguit de projectes d'espectacles que encara no s'han estrenat, per tal que es puguin trobar aliances per tirar endavant el projecte (coproduccions, inversors, contractació per avançat de l'espectacle...)

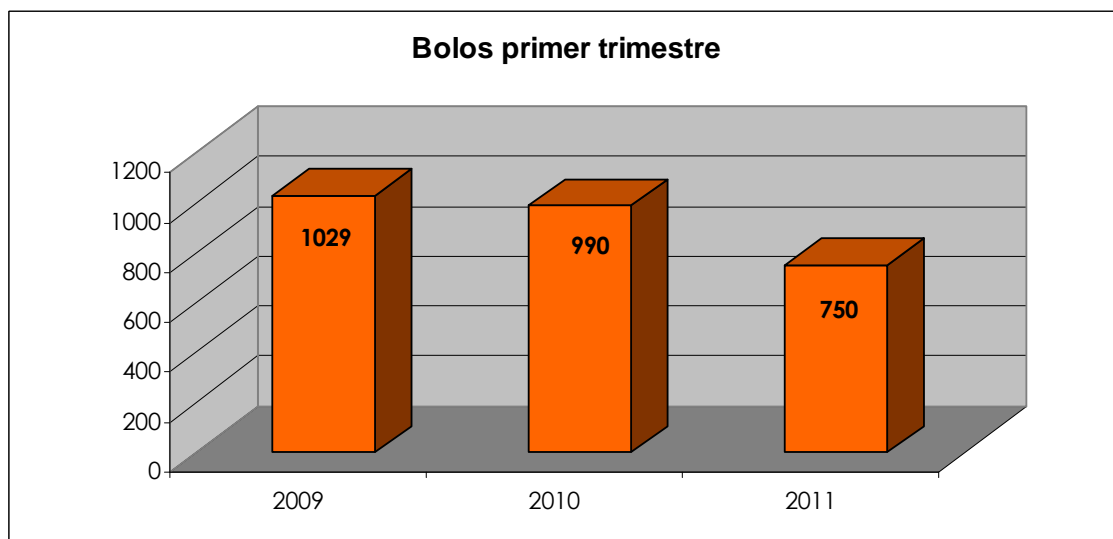
3. Incidència de la crisi en el sector

Tal i com hem pogut apreciar en l'apartat de les dades del 2010, el sector s'ha vist afectat per la crisi. Les conclusions que podem extraure són:

1. Ha baixat el número de bolos contractats i per tant el volum de negoci de les companyies.
2. Ha disminuït el volum de campanyes escolars contractades.
3. Ha augmentat la contractació internacional per tal de suplir la davallada soferta a Catalunya i Espanya.

Un altre fet que hem apreciat, ha estat l'augment de noves creacions per tal de fer front a la crisi. Aquestes noves produccions han buscat que els programadors contractin el nou espectacle i obtenir el recolzament de l'Administració mitjançant les subvencions a la producció.

Per veure una mica més detalladament la incidència de la crisi, hem demanat als nostres socis el número de bolos contractats durant el primer trimestre del 2009, 2010 i 2011, obtenint com a resultat que el 2010 va haver-hi una disminució del bolos respecte al 2009 d'un 3,79 % i del 2011 respecta al 2010 del 24,24 %. Del 2011 en relació al 2009 ha hagut una baixada del 27,11 %.



Gràfic 17. Bolos primer trimestre dels tres últims anys

4. Valoració de l'estat del sector a finals del 2010

Es constata que el sector casi no disposa d'espectacles de format mitjà-gran, degut a la deficiència del circuit i als elevats costos de producció. Els caixets son massa baixos per poder cobrir les despeses de producció i el públic no pot gaudir d'aquest tipus d'espectacles, més espectacular, amb llenguatges escènics més innovadors, amb més qualitat artística i amb la voluntat de remoure emocions i sensacions; aquest tipus d'espectacles són habituals a l'estranger i el públic pot anar educant i

ampliant el seu bagatge cultural. En dues paraules que no tot ha de ser clàssic i divertit.

Tampoc hi ha possibilitats d'exhibició dels espectacles de teatre de carrer, amb la seva faceta de música en viu, actors i dramaturgia.

Una altra parcel·la que també està mancada són les coproduccions amb altres companyies, tant nacionals com internacionals.

Finalment també hi ha una clara mancança en jornades de formació pels creatius (directors, escenògrafs, actors, dramaturgs..) i d'intercanvi amb altres companyies internacionals.